

bedre stillede, end de vare tidligere. Det ærede Medlem vil vel ikke paastaa, at Livsforholdene for Arbeidernes Vedkommende ere vedblevne at staa stille, og at de ikke lige-
 saa godt som Andre have været nødte til at holde Skridt med Udviklingen. Jeg vil spørge: Ere Livsforholdene for Arbeiderne ikke blevne dyrere, er deres Behov ikke steget, ligesom andre Menneskers i Tidens Løb? Jeg antager, at det ærede Medlem vil indrømme, at det er saaledes. Det ærede Medlem sælger ikke sit Smør for den samme Pris, som han vilde have solgt det for, hvis han havde levet for Hundrede Aar siden, og saaledes gaar det med en hvilken-somhelst anden Ting. Dersom det ærede Medlem ikke forlanger, at Arbeiderne skulle blive staaende i Udviklingen og ikke stille nogensomhelst større Fordringer, men leve som en Rætte, der maa holde sig ude fra hele det øvrige Samfund, saa maa de absolut betale høiere Priser for de Fornødenheder, der ubetinget maa til for at leve, i Sammenligning med tidligere Tid. Priserne ere stegne i samme Forhold, saaledes at deres Stilling nu affurat er den samme, som den var dengang, saa at de nu kun faae affurat det Allernødvendigste til en tarvelig Livstilværelse. Dette er Tilfældet for det store Flertal af Arbeiderne. Det kan være, at det ærede Medlem i den Samfundskreds, hvor han nærmest arbejder og virker, maatte kan bidrage til, at Forholdet kan være noget taaleligere, det veed jeg ikke; men det nytter ikke, at vi her staa og diskutere om enkelte Ting. Det staar for mig saaledes, at vi blive nødte til at tage dette Spørgsmaal i Betragtning. (H a g e l e r). Det ærede Medlem skulde ikke le, naar man taler om dette, det ærede Medlem er altid saa overordentlig villig til at se saa lattermild ud, naar den Slags Spørgsmaal bliver diskuteret.

Jeg skal efter det ærede Medlems Opfordring bestræbe mig for at fatte mig saa kort som mulig, men jeg kommer nu til det, der forekommer mig, at være det allermost Interessante af det ærede Medlems Foredrag. Han sagde, at Arbeidernes Udbytte bestandig blev større, medens Kapitalisternes blev mindre, idet det var en Kjendsgjerning, at Rentenere vare sunkne saa bethdeligt Decennium efter Decennium, medens Udbyttet for Arbeiderne var blevet større. Jeg kan ikke negte, at dengang det ærede Medlem sagde dette, blev jeg noget underlig til Møde og tænkte over, om der egentlig ikke kunde være Grund til at beklage de stakkels Kapitalister. (H a g e l e r), ja, hvis de virkelig vare blevne snydte for deres Udbytte, kunde der være Grund til at beklage dem, og jeg vilde

være en af de Første dertil. Jeg har derfor bestræbt mig for at undersøge, hvorvidt det ærede Medlem har Ret i den Paastand, at Kapitalen ikke faaer tilstrækkelig Udbytte, ikke tilstrækkelig Renter o. s. v. (Ufbrudelse af H a g e) . . . ja, det staar i Tidenden, at det ærede Medlem har paastaaet, at Kapitalisterne faae Mindre i Forhold, end som Arbeiderne faae; at han nu benægter det, er en anden Sag. Jeg skal tage et Forhold, som det ærede Medlem maatte kjender lige-
 nøie som jeg, og som ærede Medlemmer hev i Salen ogsaa kjende. Naar det ærede Medlem siger, at Kapitalisterne ikke have den Magt i vort Samfund og det Udbytte af det Opving, som Samfundsproduktionen har taget, som de burde have, saa ligger det nær at undersøge, hvorledes det egentlig forholder sig med Kapitalisternes Udbytte og Kapitalisternes Magt og Indflydelse i hele vort Samfund, og vi kunne da næppe gjøre det bedre, end ved at se paa, hvilken uhyre Indflydelse Kapitalerne have paa den Indtægtskilde, som er vort Lands væsentligste, nemlig Landbruget. Jeg skal da her gjentage, hvad maatte ærede Medlemmer ere bekjendte med, da de have hørt det saa ofte, men for at imødegaa det ærede Medlem, skal jeg sige, hvorledes denne Sag stiller sig ifølge statistiske Oplysninger, som ere udgaaede fra statistisk Bureau. Den samlede Prioritetsgjæld paa Landeindomme i Danmark antages at være 17 Hundrede Millioner Kr. Anslaaer man Renten af denne Gjæld til 4 pCt., saa maa altsaa Landbruget svare en Skat af 68 Millioner Kr. aarlig. Naar man sammenligner det med den danske Statskasses hele Indtægt, bliver den Skat, som Landbruget maa svare til Kapitalisterne, 15 Millioner mere, end den danske Stat har i Indtægt. Jeg skal dog sige det ærede Medlem, at hvis denne Skat, der til Fordel for Kapitalisterne lægges paa Landbruget, udstykkes i Summer paa 3,000 Kr. aarlig Indtægt, er den stor nok til, at 22,700 Familier kunne faae en aarlig Indtægt som sagt af 3,000 Kr. hver uden at udrette det allermindste Arbeide Andet end at klippe Kuponer eller hævde Renten af deres Kapital, og saa mener det ærede Medlem, at det dog ikke er Noget, Kapitalisterne faae i Forhold til andre Mennesker; nei, vi maa arbejde for det, hvis vi overhovedet naae at faae Noget. Hvad nu det angaar med Renten, skal jeg sige det ærede Medlem, at her i Danmark er der 133,000 Landarbeidere, og den Skat, som Kapitalisterne saaledes trække af Jorden, vilde være stor nok til at forhøje disse 133,000's Løn med ca. 500 Kr., altsaa fordoble den og gjøre deres Stilling nogenlunde